

Medlems **NYTT**

nr 4 1996

Riksförbundet Finska Krigsbarn

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

önskar RFK:s styrelse

till alla medlemmar

och till systerföreningarna i Finland och Danmark.

Finska krigsbarn i övriga delar av världen omfattas varmt av samma önskan.

På bilden: Hellevi, Helmi (sittande), Raimo, Mariana, Aune, Marjetta, Pirkko

ÅRSMÖTE 26-27 april i Västerås.

Boka helgen. Inbjudan, program, anmälningsblankett kommer i MN nr 1 -97.

PRENUMERERA PÅ MEDLEMS-NYTT 1997

Kostar 40 kronor

Sätt in summan, gärna samtidigt med Din årsavgift, på RFK:s postgiro-nr 42 45 497-5.
Märk "Prenumeration" på talongen och glöm inte att ange namn och adress.

Vinnare i dikttävlingen Pirkko Nordberg, Tollarp

har två böcker av Sinikka Ortmark Almgren att se fram emot. Grattis Pirkko!

Krigsbarn 1939-1945

I tårfyllda ögon oron bor
barn vilsna och övergivna
med lappen runt halsen de for
deras själar sårade och rivna

Idag vuxna de är
men minnen strömmar tillbaka...
frågor utan svar finns där
blev de födda att försaka?

Pirkko Nordberg

Mattorna

Mor på dödsbädden
har inget
att säga mig

flickan är här

viskar någon
hyvää on
det är bra
säger hon endast
glöm inte mattorna
ge henne mattorna

förlåt en dålig mor
hade hon skrivit
förlåt en dålig dotter
hade jag svarat

så hade vi sagt allt

med mattorna
som mor vävt
tar jag båten tillbaka

Tuulikki

*Det ska också tryckas kort med
dikter och RFK:s logotype*

Arto Ahonen

Ingen frågade

Ingen frågade dig
vad du vill min vän
ingen frågade dig
om du verkligen
ville åka. Nej, nej,
ingen brydde sig

De bara stuvade
lillsyrran och mig
i tåget, vinkade
och sedan... borta

Sedan åter, om igen
ingen frågade mig
om jag ville stanna
Måste, måste! Du
måste iväg min vän
tillbaka hem till dig

Mitt hem är ju här!!!

Vi ses väl åter igen
Om bara ödet vill
så räcker dagarna till
att räknas om igen
tills vi träffas min vän

-När slutar rälsdunket
i mitt huvud egentligen?

Kukaan ei kysynyt

Ei sinulta kysytty
ystävä, mitä haluat
ei sinulta kysytty
jos todella haluat
matkustaa. Ei, ei
kukaan välittänyt

he sulloivat vain
pikkusiskon ja mun
junaan, vilkuttivat
ja sitten... poissa

Jälleen uudestaan
ei minulta kysytty
jos haluaisin jäädä
Täytyy, täytyy! Sun
täytyy ystävä pien'
takaisin kotiisi mennä

Kotinihan on täällä!!!

Kai joskus nähdään
jos vain kohtalo suo
niin päiviä riittää
laskettavaksi
kunnes taas tavataan

-Koskahan kiskojen
kolina päässäni loppuu?

Jag är en liten gosse jag
som aldrig tycks bli stor.
Jag lever i min fantasi
och minns min far och mor.
Förvisso var det tryggt och skönt
att inget ansvar ha
men sedan från mitt trettonde
fanns ingen barndom kvar.
Så därför i min fantasi
jag har en liten vän.
Han finns där djupt längst inuti
men känns så väl igen.
Så tänk dig då, när jag som man
försöker spela stor...
Tänk dig då en liten vän,
som längtar hem till mor....

Dikten är skriven av Love Salminen, Grängesberg, finskt krigsbarn i Tranås, Sverige. Han återvände till Finland efter kriget och började jobba som 13-åring och skrev då denna dikt. Det var hans första dikt och han skrev den år 1948.

Valbo 17/11 -96

Kära Aune!

Ännu efter ett halvt sekel tåras ögon när jag har med ett krigsbarn att göra, och framkallas då i minnet situationer och stämningar, hur de små barnen kom från tågen, hur jag stod på perrongen i Tammerfors och försökte vara tolk. Och det ropades överallt: finns här någon som kan svenska, vi vet inte vad flickan säger! Därför känns det som att ni alla är mina småsyskon och jag älskar er alla.

Sirkka Eriksson

Sirkka Eriksson

SKOR

Skor har spelat en stor roll i mitt liv. Född och uppvuxen mitt emellan 5 stora och 8 mindre skofabriker där halva släkten arbetade, hörde skopratt till det dagliga livet.

Alla fabriker blåste ut en signal kl 16, då arbetsdagen var slut utom skiftarbeten. Arbetstiden i fabriker var kl 7-16 med matrast kl 11-12. Vi barn gick ofta och tittade på, när folk kom ut genom fabriksportarna. Oftast gick vi till Aaltonen skofabriks port, för det var så många som vi kunde säga hej åt. Ibland gick vi längre, till Solena, och ännu längre. Så mycket folk, gatorna blev fulla, när tillika bomullsfabrik Finlaysons 3030 anställda kom ut. Vi tyckte att det var så roligt, och vi blandade oss i den massan på gatan och gick hem.

När jag var sju år, gick jag ofta med min lillebror till mammas arbetsplats, en liten barnskofirma nedanför Domkyrkobacken, och stod där utanför. Mamma såg oss genom fönstret och vinkade in oss. Vi stod eller satt och tittade på hur mamma skar läder med en skomakarkniv, läderstyckena var 2- och vissa 3-dubbla. Hon skar framstycken på skor efter ett mönster och buntade sedan ihop 20 par och flyttade buntarna till tant Heino. Hon hade många buntar på sitt bord och sydde ihop höger- och vänsterstycken i en lädersymaskin.

Nu började skor ta lite form. En farbror vid en maskin sydde fast sulor med becktråd, en annan farbror spikade klackar för hand. Denna farbror hade munnen full av småspikar, nubbar, och han tog snabbt en och en och slog dit klacken. Två snabba hammarslag och vips var klacken där den skulle vara. När munnen blev tom tog han näven full med nya spikar, gapade stort och tömde näven i munnen. Lillebror och jag skrattade, för han var så snabb i allting och hela tiden rörde han munnen så lustigt att det alltid kom en spik färdigt till läpparna och tittade ut liksom... då skrattade vi så, och vips var där en spik igen och tittade ut.

Många andra detaljer var det innan skor blev färdiga. Ingen hade tid att prata med oss, det visste vi, men det var roligt att vara nära mamma. Vi pratade inte heller eller störde någon, annars hade vi inte fått vara där... Då och då fick vi vänliga leenden av dom mitt i deras arbete. Mamma gav oss i förbigående små skinnbitar att titta och känna på. Hon sa något lite som till exempel: "Detta är kalvskinn", "det är häst, kallas boksi" osv. "Detta är ormskinn" sa hon, "utländskt ormskinn gör man extra fina handväskor av också" sa hon medan hon arbetade hela tiden. Vi undersökte hur olika skinnsorter känns i handen. Vi lärde oss mycket under dessa många eftermiddagar. Även lillebror kom ihåg förvånansvärt mycket hela livet, fast han bara var fem år. Han lade på minnet många facktermer, när något arbetsmoment diskuterades eller om skinnkvalitet med chefen, han lärde sig skovård och blev en liten skospecialist. Ingen har kunnat lura honom att köpa sämre kvalitet på skor till dyrt pris någon gång i livet.

När vi så tittade och lyssnade på allt, visste vi, att de snart skulle sluta för dagen och vi fick gå hand i hand med mamma hem. Det var en skön känsla.

Skovård var viktigt i alla hem. Skor köpte man med tanke på att ha dem länge. Samma vinterskor många år, sommarskor många somrar. Redan med små fel gick man till skomakarn, och minst två gånger halvsulade man kraftiga skor. Och vår stads skofabriker stod för välgjorda skor, man fick inte fuska.

Även sparsamheten lade vi märke till: av pyttesmå skinnbitar gjorde man utsmyckningar på finare skor.

Vår pappa hade skovårdskvällar. Då smorde han våra skor, tjärade sulorna och lät tjäran dra in så, att han stoppade händerna i skorna och höll dem en bit framför elden i spisen vid öppen spislucka. Han satt då på en stol, och han sjöng egna påhittade skovisor. Jag satt på en annan stol och tittade på. I tankarna kan jag se den mysiga synen, pappa sjungande med händerna i skon och en glad eld i spisen. Till slut frågade han mig "om det duger nu". Vid sin kontroll av alla skor blankade han också vid behov.

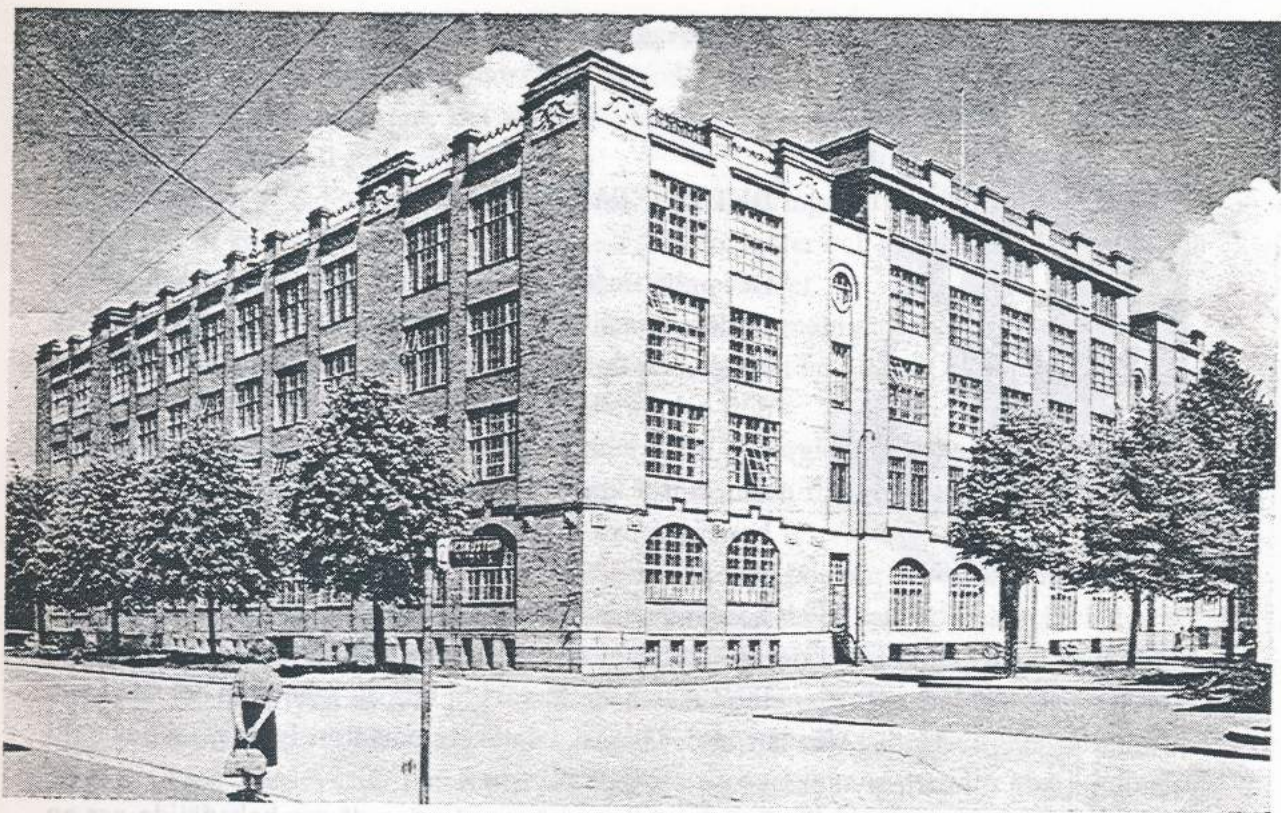
När jag var 13 år hade jag inte en tanke på att jag också skulle komma att tillverka skor, jag skulle bli något annat. Men då skrev livet sina egna lagar. Vinterkriget överrumplade oss med bomber och brak, skolorna stängdes och blev soldatsjukhus i vår stad. Finska armén hade inte tillräckligt med kängor och kläder, många rekryter måste ha sina egna kläder i början. Skofabriksmän i sina bästa åldrar var inkallade förstas. Det blev brådska med militärkängor och -stövlar, tonåringar över 13 år fick ta över och tillsammans med äldre män och kvinnor förse denna armé med skodon, och det med besked. Där hamnade flickor från vårt hus med. Barndomen och skolgången blev slut blixtnabbt, som genom ett trollslag. Min tur blev inte precis i början, utan sedan under vapenvilan, lite före min 14-årsdag.

I fabriken fattades det folk överallt, på alla avdelningar. Vi flickor flyttades hit och dit, för det var nära kaos ibland när skodelarserier fick vänta på sina delar, sådan brist på folk var det. Sedan en gång hämtades vi några flickor till en Pinkomo-avdelning för att klistra bakkappor, och den arbetsledaren gav inte bort sina ungdomar till andra, ha sa direkt bestämt nej till sådant. Där blev vi kvar och blev goda vänner med varandra, och arbetstiden minskade till 8 timmar, när den i krigets början under flera månader var 10 timmar om dagen.

Snart blev det materialbrist i stället. Skor blev en bristvara. Folk måste nu söka tillstånd från kommunkontoret för att få köpa skor, och många andra intyg behövdes till det. Nu började man tillverka pappersskor. Pappersfabriken i vårt grannskap började tillverka papperssnöre, som färgades med naturens örter. Det vävdes till "tyg" och blev ganska starkt och bra att skära skodelar av, och skorna fick träsulor sedan. Hela folket gick i pappersskor stora delar av året under många år. Till fronten skickades riktiga militärkängor, i bästa möjliga kvalitet.

Det bästa var förstas, som en äldre man gjorde som alltid höll humöret uppe hos alla andra människor. Han gick barfota från maj till oktober varje dag varje år, medan andra hade fullt sjå att söka tillstånd att köpa skor eller stövlar. Jag kan i minnet se honom, när han kom småvisslande på gatan och ställde sig i matkö framför en butik, som sades ha fått hem litet mjöl. Han räknade sina kuponger och hittade på roliga namn på konstiga mat-ersättningar, för enligt tidningarna kunde man ju koka mat av nästan ingenting.

Först 1949 blev skor fria från ransonering.

Aaltosen Kenkätehdas (siirretty Tampereelle 1905; rak. 1914; Lambert Pettersson.)
Aaltonen's skofabrik. Shoefactory of Aaltonen.

Työsali Aaltosen Kenkätehtaalla. Interiör från Aaltonen's skofabrik.
Workhall of Aaltonen's shoefactory.

Mirja Agge-Eklund

DET DOFTAR MOT JUL

December månad är den tid på året som väcker många starka minnen från barndomens jular tack vare alla dess lukter och dofter! Man kan förnimma en lukt eller en doft och förstärka minnet av händelser år tillbaka.

Mina julupplevelser går tillbaka till 40-talet då jag som finskt krigsbarn fann min trygghet som fosterbarn hos mina nya svenska föräldrar i Närkes-Bo, där min nya pappa arbetade som rättare och mamma som husa hos Greta och Hugo Hamilton.

Livet på landet långt från krigets Karelen gjorde mig gott. Julen 1944 hade jag vistats i Sverige i sex månader alldeles stum. Alla hade försökt få mig att tala, men det skulle ge resultat senare, sedan jag tyst lärt in det svenska språket genom att lyssna, iakttaga allt och lukta mig till varje nytt ord.

Varje vecka kom till Bo en charkuteribil som öppnade sina dörrar bak, fällde ner en disk, för att sedan betjäna ortens kunder med olika delikatesser.

En dag i december blev min längtan efter wienerkorvar som hände i en bunt i taket så stark att jag skrek i falsett mitt första ord på ett halvår. Ordet jag skrek var "makkara" som betyder korv. Min belöning blev ju naturligtvis en ljuvligt doftande wienerkorv som jag omedelbart på stället inte åt, utan slukade.

Jag glömmer aldrig tårarna i min mammas ögon! Glädjetårar eftersom hon samtidigt försökte le. Jag hade äntligen börjat tala med hjälp av korv från köttbilen.

Jag fick sedan nära och intensivt följa alla förberedelser inför min första svenska jul. Även min 4-åriga födelsedag inföll i mitten av december.

Anna-dagen skulle några grå stenhårda tjocka bitar läggas i en hink med vatten, men först måste pappa sitta några mörka decemberkvällar och slita bort skinnet på bitarna med en tång. Dessa tunna skinnbitar skulle läggas i kaffepannan efter kokning för att göra kaffet klarare. Det kallades således klar-skin. En viss dag i veckan byttes vattnet på de grå bitarna. Ett mirakel var att de blev vitare och vitare för varje gång. Lukten ifrån den proceduren förstörde min aptit på den för så många läckraste rätten på julbordet. För mig blev lutfisk för all framtid struken från julmenyn. Jag kallade den "lukt-fisken".

I början av december inföll den stora slaktdagen. Vår kära husgris måste släppa livet till för att ge oss mat under lång tid framöver. Kära Nasse som jag mest varje dag hjälpt till att mata med gröpe och matrester. Måste någon döda honom nu?

Jag fick absolut inte följa med till brygghuset utan stanna kvar inne i köket. Glömmer aldrig det höga ångestfyllda sista skrket. Även tystnaden efteråt hör till detta outplånliga minne.

Senare kom mamma in med två hinkar, en med blod som jag fick vispa och vispa länge med en stor visp. Den andra hinken innehöll rosa, tunna konstiga slamsor som mamma rengjorde noggrant. Det skulle bli skinnet till julkorven. Blodet blandades med mjöl och bakades till paltbröd.

För ett barn är det svårt att åse den barbariska hanteringen när grishuvudet läggs i en kittel för att kokas till julsylta. Närheten till slakten, lukter och dofter och erfarenheterna av julmatens tillagning förstörde min matlust för julbordet.

Det som jag aldrig uppfattade eller såg var väl när mamma lade skinkan i saltlake. Därför blev julskinkan min absoluta favorit på julbordet än i denna dag och naturligtvis makkara-korv.

Ju närmare julen kom desto ljuvligare dofter! En luktorgie utan dess like. Saffransbröd och pepparkaksbak. Den starka lukten av fernissa, och dagen före julafton doften av gran och kåda.

Julklapparna jag aldrig glömmer, de första och ulligaste, var en vit kaninmössa med muff. Så underbara att jag ville sova med dem på mig hela julnatten. Vilken lycka!

Så blev det dags för julotta. Kunde inte hålla min pappas hand för jag hade ju en muff! Men snöblandat regn gjorde mina julklappar genomvåta på vägen. Jag ville inte ta av mig varken mössa eller muff under julottan, utan tittade storögt under droppande mösskant på alla levande ljus som lyste upp Bo sockenkyrka så vackert som i en saga. Jag satt på läktaren nära min pappa, som trampade luft till kyrkans orgel så att kantorn kunde spela de vackra julpsalmerna. Vartefter kaninmössan med muff torkade gav de ifrån sig en alldeles särskild odör som inte ens ägarinnan kunde definiera, men det var en mycket speciell julklappsdoft!

Måste nu plocka fram ännu ett julklappsminne ifrån Närkes-Bo. Friherrinnan Greta Hamilton gav varje år alla anställdas barn likadana julklappar. Den här julen fick alla ungar var sin röd kälke. Minns att när snön kom rikligt under julhelgen samlades alla barn i den enda backen för att prova de röda kälkarna. Det blev en lyckad och rolig dag med bra före och dessutom så vackert som i en vintersaga, med solen mot den gnistrande snön och hela backen full av ungar med röda kälkar.

Varje år kan jag på nytt locka fram mina barndomsminnen och jag är så oerhört tacksam, därför att ju äldre jag blir framstår de här minnena som allt viktigare i mitt liv. Jag blir allt mer ödmjuk inför den betydelsefulla barndom som jag fick uppleva hos rättarns i östra Närke.

I dofterna finns minnena!

En jul för länge sedan

Strax före jul 1957 kom jag hem. Jag hade varit till sjöss och inte firat jul hemma på ett par år. Första julen hemifrån firade jag i Amsterdam. Sjömanskyrkan hade anordnat julfest med mat och paketen. Andra julen firade jag ute på Atlanten, ombord på Svenska Amerikalinjens M/S Stockholm. Detta hände efter kollisionen med Andrea Doria. Jag hade hundvakt på julaftonen. Det vill säga att jag arbetade mellan klocka tolv och fyra på natten. Även om det stormade, så skötte fartygets gyrostabilisatorerna sina uppgifter och båten plöjde vågor utan att gunga nämnvärt, tyckte jag.

På samma resa hände en lustig händelse, även om det då kändes mindre lustigt. Vi hade en vana att överallt och alltid dra fingerkrok. Alltid och överallt skulle man prova vem som hade det starkaste fingret. För att kunna bjuda till motstånd så låg man i ständig träning; varje tillfälle togs tillvara. Och sådana tillfällen fanns det gott om på en båt. Rörböj, krokar och allehanda lämpliga maskindelar fick fungera som sparringpartner.

Jag kojade i underslafen, vilket betydde att överslafens resärer var som gjorda till träningsredskap. En dag upptäckte jag en mojäng i hyttaket. Jag visste inte vad det var, men det såg ut att ha gjorts enbart för att träna fingerkrok. Jag sträckte mig till hela mitt väsendets längd och lyckades greppa med långfingret i mojängen. Den gick av med ett snärtigt knäpp och vatten började spruta från taket! I min okunskap hade jag använt brandsprinkler till träningsredskap. Jag tog tag i en hink, som vi hade som skräpkorg och tryckte den mot taket samtidigt som jag hörde brandlarmet och springsteg i korridorerna. Plötsligt öppnades hyttddörren och båtsmannen klev in. Han upptäckte genast min onaturliga ställning och frågade:

”Varför står du så där med hinken mot taket?”

När jag till svar släppte hinken några centimeter neråt, så upptäckte han genast orsaken ”Har du lekt med tändstickor och provat på sprinklern, lämpar vi av dig mitt i Atlanten. Alla tror att det brinner på båten någonstans, och du din ohängde fan leker här i hytten med säkerhetsutrustning. Över tusen passagerare håller på att dra på sig flytvästar och du bär skulden till det hela!”, vrålade han och sprang ut för att avblåsa faran.

Jag visste ju att överhettning inte var orsaken till att sprinklern började spruta vatten, så jag kunde på den punkten känna mig lugn. Strax därpå kom han åter in och bytte den skadade sprinklern och hotade mig ännu en gång med sparken. Den dagens övningar i fingerkrokdragning var över! Båtsmannen kom till hytten efter ett tag och meddelade mig att han inte hade kunnat hitta någonting som tydde på att sprinklern skulle ha blivit utsatt för otillbörlig värmebehandling. Detta visste jag ju!

”Det har blivit ett mekaniskt brott i den”, sade han

”Jo, det började bara spruta helt plötsligt”, sade jag sanningsenligt.

”Många hade nog hjärtklappningar utöver det vanliga” sade båtsmannen innan han gick.

Efter den dagen slutade jag att dra fingerkrok.

Nu var det jul igen och jag var i hemtrakter. Det kändes skönt. Några dagar före jul kom en före detta grannfru och hälsade på. Innan jag gick till sjöss så hade de bott alldeles nära oss i brukskasernen, men bodde numera i en villa längre bort i byn. Deras familj hade också blivit större. De hade adopterat ett par småflickor från ett barnhem. Hon hade arbete åt mig till julaftonen. Jag hade inte tänkt en sådan julafton! Hon väddade och sade att de små flickorna skulle bli så glada om jag ställde upp som tomte. Jag gav med mig. Rekvisita fanns på vinden, det visste jag. Julaftonen kom och tidigt på dagen började jag mina förberedelser till den viktiga uppgiften. Flickorna skulle inte kunna känna igen mig, eftersom de hade aldrig tidigare sett mig. Men jag hittade ingen mask. I efterkrigstidens Finland fanns det lin i varje hushåll, så även hos oss. På den tiden fanns inte två- eller treglasfönster, utan till vintern sattes lösa innerbågar, eller ”tupplat”, som vi kallade dessa och springorna tätades med lin och

fogarna klistrades igen med fönsterklisterpapper. Jag gjorde en schablon av en potatis, använde klisterpapper och på så sätt formade en näsa, som jag sedan målade med vattenfärgen. Slutligen fäste jag sytråd på den så att jag skulle kunna ha den på plats. Lin fick fungera som skägg. Jag beundrade skapelsen och godkände den. Fårskinnspåls, filtstövlar, yllevantar och som krona på verket, farfars gamla pålsmössa, en äkta "koivistolainen", på huvud kånkade jag iväg till min ansvarsfulla uppgift.

Det var ungefär femton grader kallt den kvällen. Jag visste sedan gammalt, att några minuter i stugvärmen med fårskinnspåls på motsvarande ett riktigt bastubad, Svetten skulle rinna i floder. Det fanns ca en halv meter snö och det var julstämning med alla belysta gårdar i byn. Huset, dit jag skulle, låg intill vägen som ledde till centrum. Väl framme upptäckte jag julklappsäcken i farstun. Stallyktan i ena handen och en krokig bjällerstav i andra handen, bankade jag på dörren. Jag hörde röster inifrån, som manade flickor att öppna dörren till jultomten. Strax öppnades dörren och två småflickor med tindrande ögon öppnade dörren och bad mig komma in.

"Finns det några snälla barn här?" frågade jag som seden bjuder.

Visst hade de varit snälla, det brukar ju vara så på julaftonen. Husfadern hjälpte att lyfta in säcken. Jag frågade om flickorna kunde sjunga för tomten, det hör ju också till seden. Blygt ställde upp och sjöng för mig:

"Joulupuu on rakennettu, joulu on jo ovella, namusia ripustettu, on jo kuusen oksilla..."

Sedan frågade man tomten hur man hade det uppe i Korvatunturi, där tomten bor.

"Har tomten helikopter numera?"

"Hur skulle man annars hinna till alla snälla barn", svarade jag och drog säcken närmare mig och började dela ut klappar. Mjuka paket var dominerande i efterkrigstidens Finland, men nog fanns det även annat än yllestumpor i paketen. Båda flickor fick var sin docka och efter det så hade inte ögon för ytterligare paketen. De tittade bara på dockorna!

Innan jag gick, så sjöng flickorna åter för mig och de övriga följde med i deras sång:

*"Joulupukki, joulupukki, valkoparta vanha ukki,
eikö taakka paina selkää, käypä tänne emme pelkää.
Ootha meille vanha tuttu, puuhkalakki, karvanuttu.
Tääll on myöskin kiltit lapset, kirkassilmät, silkohapset..."*

Jag hade reserverat lite karameller i fickan, ifall att...och nu behövdes dessa. Jag svarade genom att sjunga tillbaks:

*"Kiitos vaan nyt, kiltit lapset, kirkassilmät, silkohapset,
täss on teille muistiaiset, pienet joulumaistiaiset..."*

och slängde karameller i stugan samtidigt som jag förflyttade mig ut i julaftonens mörker.

Dagsverket var över och nu skulle jag hem. Jag hade sagt att jag skulle bli borta ungefär en halvtimme. När jag kom ut på byvägen, så under den enda gatubelysningen, som markerade korsningen, stod en liten, uppskattningsvis en femårig, pojke och betraktade mig. Han hade bara en tunn skjorta och byxor på sig. I fötterna hade han stora, vuxen mans, gummistövlar.

"Vad i allsin dar gör en så liten pojke ute så här sent och i så lite kläder och på julaftonen", funderade jag.

Pojken tittade undrande på mig.

"Vad gör du stackars barn ute så här sent?" frågade jag.

"Är det sant?" frågade han och tittade på mig.

”Vadå?”

”Vår far säger att tomten kommer inte till oss i år!” klämde han fram.

”Jaså, säger din far så. Det skall jag säga till dig att din far vet ingenting, om han har sagt så! Var bor du?”

”I Mustalampi!”

”Nä, dra på trissan”, tänkte jag, ”till Mustalampi är det minst en och en halv kilometer. Hur kan någon ha kunnat släppa ut en så liten pojke och så tunnklädd?”

När jag sedan frågade om han inte frös, så visste jag redan svaret, eftersom han skakade som en asplöv.

Jag tog av mig pälsen, svepte pojken i den och lyfte honom på mina axlar och sade:

”Nu skall vi springa och kolla var en sådan far bor, som säger att jultomten inte kommer.”

Pälsen var så lång att den räckte även åt mig. Med pojken på axlarna och stallyktan som ljuskälla, så sprang jag längs vägen i mörkret mot Mustalampi. Endast bjäller-klang hördes i jultomten. När vi kom till handelsboden, sade pojken att vi skulle ta till vänster mot Lilla Svar-tjärn, där bodde han nämligen. Vi stannade vid en liten stuga och pojken sade att det var där han bodde. Jag tog på mig pälsen när pojken öppnade stugdörren och sade:

”Vår far vet ju ingenting, visst kommer tomten till oss i år!”

Jag steg in i stugan. Där var det knäpptyst. Husfadern satt vid bordet med halvdrucken bränvinsflaska inom grepphåll. Han var starkt berusad. Det kunde man ana av det djuriska lätet som kom från hans håll. Mamman stod vid spisen med skälvade axlar. Hon grät tyst. Storasystemen, som var kanske fjorton-femton år, stod vid kammardörren och såg allvarlig ut. Övrigt var det mycket ”julaktigt” i stugan; välstädat, julgranen på plats mitt på stuggolvet och julklapparna under den. När jag hade följt pojken in i stugan hade jag funderat hur jag skulle göra en ”vettig öppning”. Nu, när jag hade sett förutsättningarna, insåg jag att det skulle bli marigt, mycket marigt. Nej, något skulle göras och det fort! Jag frågade pojken om han kunde sjunga och det kunde han verkligen. Han sjöng så vackert all julvisor och efter ett tag så stämde hans storasystemer och mor med i sången. Det var ett rent nöje att få höra deras sång. Husfadern satt vid bordet och fattade ingenting. I något skede delade vi klapparna och då vaknade husfar och frågade vem jag var.

”Känner du inte jultomten, far?” sade pojken, ”jag var borta vid Nuijasuo och hämtade honom! Och jag fick rida på tomtens axlar.” fortsatte han.

Pojkens mor kom till mig, tackade mig med gråten i halsen, ty hon hade med ens förstått att om inte jag hade hittat pojken, så skulle han kanske ha frusit ihjäl i vinternatten. Jag kunde inte få fram ett vettigt ord, utan bara greppade henne med ena handen, i den andra hade jag pojkens hand och så började vi ringdansen kring granen. Efter ett tag så dansade hela familjen och i något skede gled jag ut i jultomten. När jag började min färd hemåt så slängde jag en sista blick mot stugfönstret och såg att ringdansen pågick för fullt och jag kommer alltid att minnas denna jul som en äkta jul.

Västtjärna, första
vintertidsdagen, den 15
november 1996.

Arto Ahonen

sagt så!

ter. Hur

ade som

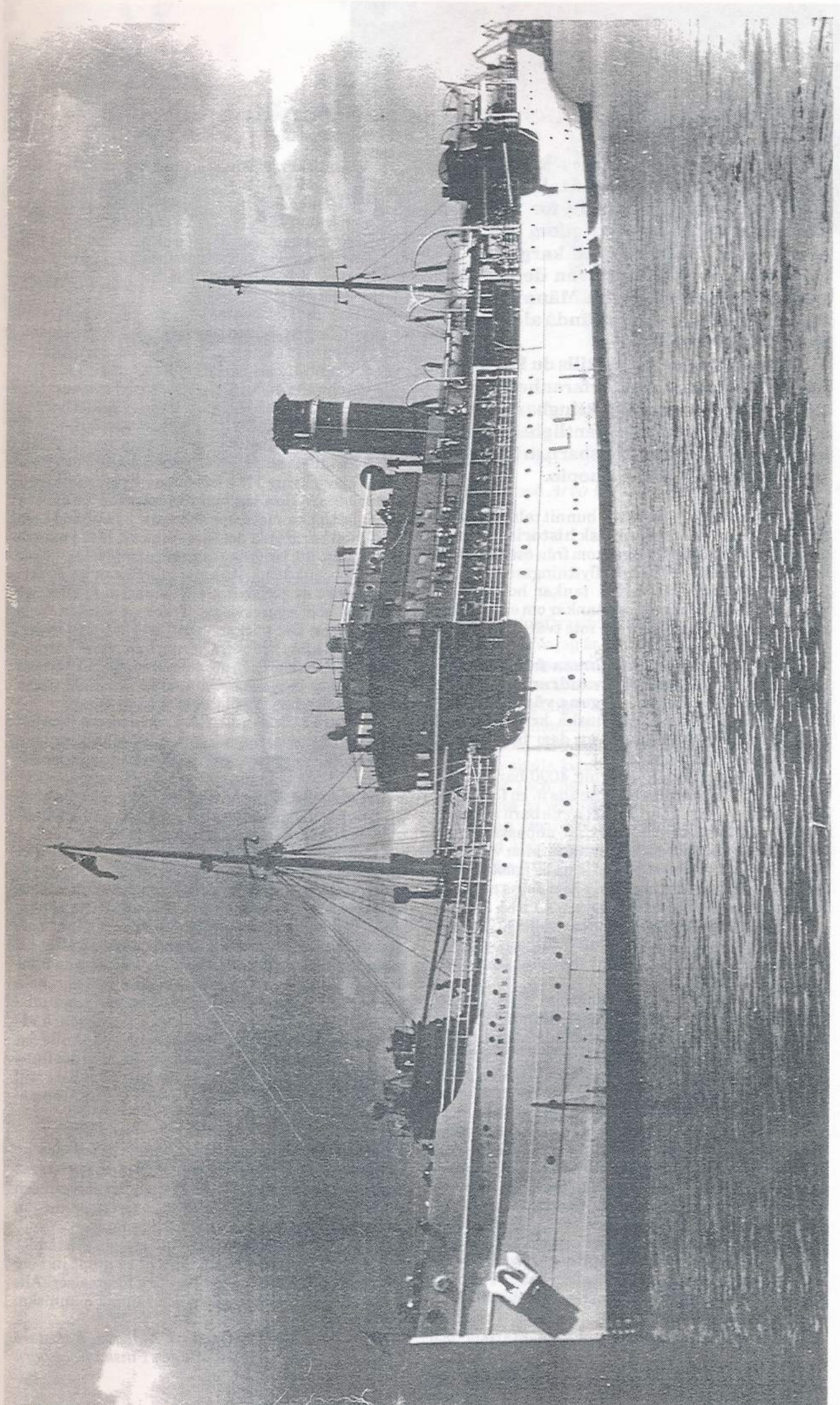
er.”

om ljus-
des i jul-
lla Svar-
t var där
h sade:

en brän-
ska låtet
storasys-
vrigt var
julklap-
göra en
marigt,
e sjunga
nde hans
dem satt
sfsfar och

tade ho-

rstått att
g kunde
hade jag
familjen
e jag en
alltid att

Arto Ahonen berättar en episod från sitt liv som sjöman på Svenska Amerikalinjens m/s Stockholm. Med båten "Arcturus" stäckades många krigsbarn från Finland

Axplock av tankar och reflexioner från Kuopio

Att hålla isär barndomens känslor och vuxenlivets förnuft när man talar om krigsbarnsårerna blir allt klarare för mig. Håll isär skuld och sorg, fattigdom och rike-
dom, vänligt beteende och kargt. Ge utrymme åt alla känslor, även de negativa som vi lärt oss att förneka. Människan har så många bottnar att hon ändå aldrig kommer till den understa.

Prata om det "svåra" tills du har pratat färdigt och använd dina erfarenheter för att underlätta för dagens flyktingbarn och för att motarbeta främlingsfientlighet, blev bekräftat på Nordiska krigsbarnsträffen den 13-14 september 1996 i Kuopio.

Jussi Eronen, pol.mag., hade hunnit tala om **Barnförflyttningarna som politisk historia** innan jag kom fram. Orsaken till kriget kom från öst och öst får bära skulden även för barnförflyttningarna, fick jag till mig berättat. Det väckte tankar hos mig om skuld och dess konsekvenser, tankar om omständigheter som styr människan och inte tvärtom även om vi gärna vill tro det.

Forskare **Marianne Larsen** från Danmark talade om **Krigsbarnets/invandrarens känslomässiga erfarenheter i dagens värld**. Hon har ett kartotek på cirka 300 finska krigsbarn som flydde till Danmark. En del av dem fick positiva erfarenheter, andra negativa.

30 procent av de omkring 4000 barnen som flydde till Danmark blev adopterade men först efter att de nått myndig ålder. En del av de barn som åkte tillbaka till Finland fick svårt att anpassa sig och ville därför återvända till Danmark. Men vissa fosterföräldrarna var inte beredda att ta emot tonårsbarn med allt vad det innebär. Mer finns att läsa i Mariannes bok: **Finlandsbarn**.

En annan bok, **Matkalla kodista kotiin**, utkommer också i vinter. **Matti Hölsä**, Vantaan sotalapsiyhdistys, har samlat material från medlemmarna till den.

Lasse Mårtensson, yngst av fyra syskon, skickades till Sverige under kriget. Mamma var sjuk och pappa som var musiker skickade Lasse genom musikernas eget förbund till Madame K. Dit kom sju andra musikernas barn från Finland. De bodde på ett slott med en svensktalande barnsköterska och med "mamma" och "pappa".

Minnesbilden ger hundraprocentigt välbefinnande, godhet och värme. Slottet var ett sagoland, berättade Lasse. Men han undrade om krigsbarnstiden även är orsaken till att han ständigt söker sin egen identitet och att han har tre spruckna äktenskap bakom sig. Han undrade också om barn som tidigt har kommit utanför sitt sociala system kan tänkas ha lättare att göra om det. Men ur dessa tidigare erfarenheter och upplevelser kan även konstnärskapet ha vuxit fram, konstaterade han.

Och jag nickade igenkännande.

Elisabeth Rehn, EU-parlamentariker och

FN:s människorättsrapportör i det f.d. Jugoslavien, tog upp **EU-integrationen i främmandet av freden**. Hon hade blivit påmind om de finska krigsbarnen när hon åkte runt i det krigshärjade landet. Hon berättade om hur granne slog sin granne, hur de skadade barnen skickades till vård i andra länder, hur kriget ändrade karaktär. Hur misstänksamhet bredde ut sig.

Hon hade besökt många skolor och upplevt att de mörka färgerna hade börjat ljusna. Hon hade bett hjälp till barnen av de muslimska, kristna och katolska trossamfundens överhuvuden och de hade väl-signat henne. Hon ansåg, som de som arbetar med dagens flyktingbarn och många forskare, att barnen ska helst stanna kvar i sina välbekanta miljöer och om de flyttar ska de ha en nära människa med sig.

Raija-Leena Punamäki, psykolog och forskare, talade kring **Hur inverkar krigsupplevelserna barn?** Hon tog upp förluster för israeliska och palestinska mammor och barn i samband med krig. Hon berättade det som finns att läsa i många fackböcker, att trauma – en svår upplevelse – ökar risken för sjukdom. Att kamouflage kan ge en fördröjd effekt av passivitet och anpassning eller av aktivitet och aggressioner. Traumat väcker även **motkrafter**. Det väcker aktiva överlevnadsformer. Psyket är klokt. Motkrafterna kan vara barnets sömn och drömmar och att omgivningen ger barnets erfarenheter betydelse. Samhället ska både stödja och ge en förklaring till det som hade hänt.

Annuliikka, f.d. **Erdvardson**, journalist och författare, frågade om barnförflyttningarna var **Lycka eller olycka?** Vi blev både trygga och rotlösa. Vi fick två hem och språk. Våra upplevelser är individuella. Det går inte att dra generella slutsatser utifrån dem. Men det är viktigt att bli bekräftad i sin historia och förstå vad som hänt.

Professor **Eila Räsänen**, talade om: **Ska vi ha dåligt samvete p.g.a. barnförflyttningar?** Kan man få en annan människa känna skuld så kan man också trycka ner henne och därmed höja upp sig själv. Det är en fråga om makt. Vi borde inte haft censur om krigsbarnstillvaron. Det tog så lång tid innan krigsbarnen kunde berätta om det som hänt dem. Händelser som döljs är skamliga för hela familjen, de finns i luften och påverkar alla. Människan går i lås! Om föräldrarna och barnen hade kunnat tala om det direkt efter kriget så skulle det redan för länge sedan varit slutprat. Men det finns möjligheter att använda krigsbarnserfarenheter till dagens flyktingbarn. Använd dem till nytta, uppmanade hon.

Vissa av oss sade att de inte berörts svårare av tillvaron som krigsbarn, andra kände sig starkt berörda. Vissa ansåg sig ha fått en bra fostran och materiellt bättre förhållanden i Sverige, medan andra hade känt endast sorg och längtan.

Jag tror att sanningen om det egna tillståndet finns inom var och en. En del vill se djupt in i sig själva, andra tittar hellre på yttre företeelser. Allt detta får dock plats inom en och samma människa.

*Sinikka Ortmark Almgren, författare
Stockholmsföreningen Finska Krigsbarn*

f.d. Jugosla-
mjandet av
finska krigs-
rjade landet.
granne, hur
i andra län-
sstänksamhe-

ch upplevt att
Hon hade beth
tna och katol-
de hade väl-
arbetar med
re, att barnen
ta miljöer och
iska med sig.
olog och fors-
igsupplevel-
ör israeliska
amband med
läsa i många
levelse - ökar
tan ge en för-
ning eller av
väcker även
vnadsformer.
vara barnets
en ger barnets
a både stödja
hant.

dson, journa-
flyttningarna
de trygga och
ra upplevelser
generella slut-
att bli bekräf-
hänt.

le om: **Ska vi
flyttningar?**
a skuld så kan
ed höja upp sig
orde inte haft
og så lång tid
det som hänt
aliga för hela
r alla. Männis-
barnen hade
t så skulle det
Men det finns
farenheter till
nytta, uppma-

rts svårare av
nde sig starkt
ora fostran och
verige, medan
gtan.
gna tillståndet
e djupt in i sig
öreteelser. Allt
ma människa.

gren, författare
ska Krigsbarn

Sinikka Ortmark

Lasse Mårtensson och Arvo Olijakka, Höör i Kuopio 13-14/9 -96

En kul grej hände på väg till...Kuopio och krigsbarnsseminariet där 13-14 sept -96

Det verkade kul, då.

Pentti Käppi, ordförande i Göteborgs-föreningen, körde bil hela vägen från Göte-borg, båten till Helsingfors, sen upp till Jyväskylä och övernattnings hos Penttis bror Arvo.

"Nu är programmet sådant, att om en timme kommer ett team från TV hem till oss. Sen äter vi och sen gör vi stan...", sa Arvo.

Det hade tidigare varit tal om en grej för TV, direkt på fredagsmorgonen i Helsingfors, men då skulle vi inte hinna till Kuopio. Nu hade MTV kommit på lösningen: deras filial i Jyväskylä kunde göra jobbet.

Vi var alltså inte totalt oförberedda. Pentti hade t ex en hel del gamla fotografier med sig. Fyra timmar höll de på (kameran hängde upp sig). "Nu har jag kvällen och natten på mej att redigera inslaget", sa Tiina Hiekkaranta, reportern.

Det blev en snutt på tre minuter i morgon-programmet "Huomenta Suomi" tjugo i sju på fredagsmorgonen. Vi tyckte vi fått lägga fram våra erfarenheter om krigsbarnstiden i Sverige utförligt och nyanserat. I programmet blev det bara några korta citat kvar, delvis löstryckta ur sitt sammanhang. Men de passade tydligen bra in i den planerade mallen: först några positiva omdömen (bröderna Käppi hade nästan enbart positiva erfarenheter), sedan några kritiska synpunkter som motvikt.

"Vi användes som extrahjälp", sa jag. Men att jag faktiskt tyckte om det oavlönade "jobbet" att väga upp socker och gryn i en-kilospåsar kom inte med.

"Jag är fortfarande bitter", fick jag säga. Men inte varför jag är bitter.

Mina syskon som såg programmet i TV trodde jag var bitter på mor och far som skickade iväg mig.

Helt fel. Bitterheten riktar sig mot de myn-digheter som aldrig gjorde någonting för att vi krigsbarn skulle kunna behålla vårt språk och vår kultur (och där har förstås fosterföräld-rarna också en viss skuld).

När jag analyserar problemet så här i efterhand kan jag säga att bitterheten också hänger ihop med alla de öden jag kommit i kontakt med bland våra "olycksbröder och -syster". Självt har jag ju haft det relativt bra. Men när man tänker på en del av dessa öden kommer tårarna.

I första hand riktar sig bitterheten naturligt-vis mot Stalin och hans anhang som satte igång hela karusellen.

Jag fick i alla fall avsluta programmet med mitt budskap: Den stora skillnaden mellan de krigsbarn som återvände till Finland, och dem som stannade kvar i Sverige är den, att för dem (i Finland) är krigsbarnstiden bara histo-ria, femtio år gammal historia. För oss (i Sverige) är den nutid. Vi är fortfarande krigsbarn."

En "kul" grej?

Tja. Snarare ett exempel på hur media kan handskas med sitt material. Det går att åstadkomma vad som helst om man har ett syfte.

Kai Rosell
sekreterare, Göteborgsföreningen

Rapport från den nystartade lokalgruppen i Eskilstuna.

Lördag 9 nov. 1996 arrangerade Krigsbarnsföreningen i Mellansverige en träff i Finska församlingens lokal i Eskilstuna. Vi var 26 deltagare från olika delar av Sörmland, de flesta krigsbarn själva, men också medlemmar som är gifta/sambo med krigsbarn.

Sekreterare Seija Vuorinen inledde med att berätta om föreningens verksamhet. Hon visade bl a föreningens Gästbok och album med foton från olika träffar.

När vi sedan presenterade oss för varandra, var det många, som berättade gripande om sina upplevelser som krigsbarn. Vi fick också höra hur det kan vara att leva ihop med ett krigsbarn.

Hembakat bröd till kaffet och många lotterivinster hade skänkts av medlemmar. Träffen präglades av en varm, innerlig samhörighetskänsla. Innan vi till sist skildes åt, var det 14 medlemmar, som anmälde sig till kommande träffar i Eskilstuna för att kunna fortsätta utbytet av erfarenheter - och kanske samla material till en utställning så småningom.

Söndag 24 nov. fortsatte Eskilstuna-gruppen på egen hand som en kamratcirkel hos NBV, Strandgatan 7. Av 20 inbjudna kom 14 deltagare, därav två fruar och en make.

Många hade med sig fotoalbum och böcker om krigsbarn och Finland som vi tittade i. Presentationen tog hela kvällen. Det blev inte bara korta bakgrundsfakta om hemort och flyttningar hit och dit. Många minnen strömmade till, både glada och en del smärtsamma. För några var det första gången de över huvud kunnat berätta för någon vad som hände, och visst fick många tårar i ögonen - men vad gjorde det?

Någon orkade först inte berätta, men ville själv fortsätta efter fikarasten när Lauri Wahlberg hade läst ett par sidor ur sin kommande bok. Många kände igen sig i hans berättelse - hur det var att komma liten och ensam till ett främmande land - inte begripa språket och inte bli förstådd av någon. När han äntligen kunde lite svenska, var de flesta svåra känslor förträngda och bortglömda. Man skulle vara "snäll, lydig och tacksam" - annars fanns hotet om att bli förflyttad igen.

Några berättade, att när de först kom till Eskilstuna, hade de samlats upp i just det hus vi satt i. Det hade nämligen varit barnhem tidigare.

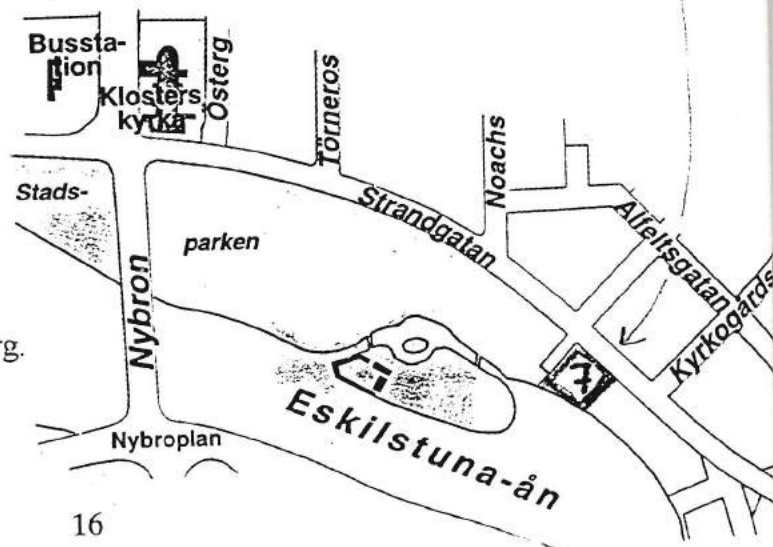
Det är svårt att beskriva den varma känsla av gemenskap vi alla upplevde. Kanske för första gången i livet mötte vi andra, som upplevt samma saker, som verkligen förstod direkt med hela sitt hjärta - utan vidare förklaringar. Vi ser fram emot nästa träff den 14 dec. kl. 14 hos NBV.

Efter nyår träffas vi igen **Lördag 25 jan. kl 14** hos NBV i Eskilstuna, Strandg. 7 nb.

Kontaktpersoner i Eskilstuna är **Karin och Lauri Wahlberg, tel: 016 - 13 50 80**
Vår adress: Bosättervägen 12. 633 47 Eskilstuna. Välkomna!

I Eskilstuna pågår nu ett ALU-projekt om Finska krigsbarn. Under december ska de sammanställa en rapport med bilder, tidningsartiklar och intervjuer med krigsbarn, boende i Eskilstuna. Vi återkommer om detta senare.

Varma hälsningar från Karin Wahlberg.

Tankar vid extra årsmöte med Västkustföreningen Finska Krigsbarn i Norrvikens Trädgårdar 16 maj 1996

Jag heter Soile Lingman och är syster till Orvokki som bor i Varberg. Själv bor jag i Stockholm.

Det var Orvokki och jag som för 5 år sedan tog initiativ till att bilda en förening för finska krigsbarn i Halland. Vi annonserade i Hallands Nyheter för att få kontakt med andra krigsbarn och i augusti -91 samlades en liten skara i Orvokkis stuga 5 mil öster om Varberg. Vi var 6 krigsbarn med vid detta möte.

Vi beslutade att under hösten -91 hålla ett större möte i Varbergs Folkets Hus, där vi bildade VFK, som var den första lokalföreningen i Sverige. Salen var full av f d krigsbarn och stämningen var hög. Ordförande för VFK blev Kalle Seppä och sekreterare blev Såde Ikonen. Såde har därefter troget arbetat för föreningen tills hon nu i vår avgick.

RFK har haft årsmöte i Borlänge -92, i Malmö -93, i Umeå -94, i Stockholm -95 och i Kungälv nu i år. Den nya styrelse som valdes i år med Aune Karlsson som ordförande och den diskussion i positiv anda som fördes, ger hopp om att förbundet kommer att fungera bra i framtiden. Det hänger dock på att det finns aktiva lokalföreningar och aktiva medlemmar.

Med tanke på den glädje som de flesta av oss haft av att träffa andra krigsbarn, tycker jag det vore sorgligt om man beslutar att upplösa VFK efter endast 5 års verksamhet.

Upplös inte föreningen!

Låt den i så fall hellre vara vilande tills man längre fram kan välja en styrelse igen.

Lycka till önskar jag er, mina vänner i Halland!

Mötet beslutade att förklara föreningen vilande i högst 2 år och att man senast i februari 1998 sammankallar ett nytt möte för att ta ställning till föreningens framtid. Ansvarig för att kallelse till mötet sker är Seija Persson, Halmstad.

Man valde tre kontaktpersoner som medlemmarna kan vända sig till, nämligen Seija Persson, Halmstad, Weine Sirviö, Falkenberg och Manne Nilsson, Varberg. Föreningens kontaktlänk med RFK är Manne Nilsson.

Medlemmarna informeras om att de kan ansluta sig till RFK som direktmedlemmar då de kommer att få informationsbladet MEDLEMS-NYTT.

Vid pennan
Soile

Red.anm.:

Fr o m nr 4/96 prenumererar den som vill ha MN.

ANNONS

Vi fixar det mesta

Åt de flesta
Kontor som privat

Vad sägs om Visitkort likt detta på ett förperforerat ark om 10 st = 1.50 st.

0583-341 55 070-738 25 24 010-237 24 44

Tryck ut Dina visitkort själv.

Med dessa i ett förperforerat ark om 10 stycken i visitkortsformat kan Du alltid lätt och efter behov överlämna ett färdigt visitkort till dina kunder eller bekanta på ett enkelt och smidigt sätt. Nyhet är Info.raderna

Info.

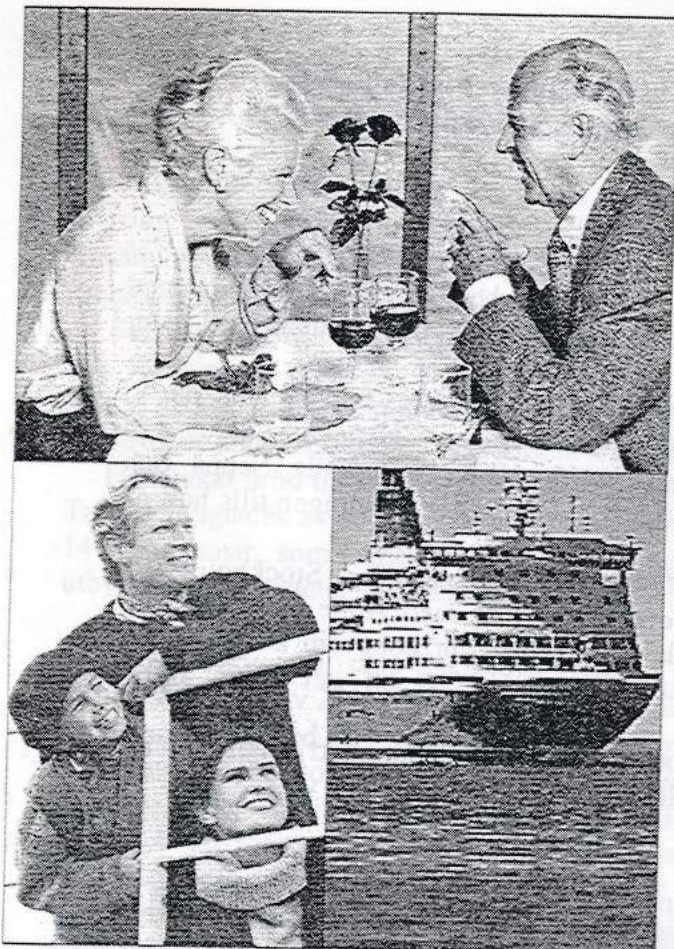
Kalevi Pelkonen

Hamnvägen 3 d

696 75 ÅMMEBERG

Tfn.0583-341 55

Sätt in på mitt namn och Pg 898752-1 Kr:180 så har Du fritt hemma inom 1vecka 20 st.(2 ark) egna visitkort att dela ut till Dina värner, till eller efterbest.för 15.-arket. Ps Glöm inte att texta Ditt namn,adress,telefonnr.på talongen Ds

Den trevligaste vägen till Finland

Med Viking Line får du en rolig och skön överfart till Finland. Ombord på våra fartyg finns det ett flertal restauranger, nattklubb med två barer, pub, bastu, pool och givetvis fina hytter med sköna sängar för skönhetsömmen.

Våra fartyg går från Stockholm till Åbo med två turer dagligen och från Stockholm till Helsingfors varje dag kl 18.00. Välkommen ombord och ha en trevlig vistelse i Finland!

VIKING LINE

Boka din resa hos din resebyrå eller Viking Line: Stockholm 08-452 40 00, Västerås 021-15 83 00, Uppsala 018-18 84 00, Norrköping 011-24 86 00.

DÄR VÄRLDAR MÖTS

Hur svensk behöver man vara för att accepteras?
Hur mycket skall man bevara av sin egen kultur?

Ett bra sätt att ta reda på mer om hemlandets kultur, är att tillsammans med sina vänner läsa om det i studiecirkelform.

Vill ni starta en studiecirkel hjälper vi gärna till,
det är det vi är till för.

Kontakta din lokala avdelning.

 studieförbundet
vuxenskolan

Namn och adresser till lokalföreningar i Sverige, Finland och Danmark

Göteborgsföreningen Finska Krigsbarn c/o Pentti Käppi	Sjögången 10, 426 71 V Frölunda	031-291688
Föreningen Finska Krigsbarn i Norr Ordf Maija-Liisa Hedgren	Älgvägen 61, 891 43 Örnköldsvik	0660-42131
Stockholmsföreningen Finska Krigsbarn Ordf Marjaana Hansson	Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm	08-842213
Trestadsföreningen Finska Krigsbarn Ordf Raimo Lundgren	Ekholmogatan 14, 461 39 Trollhättan	0520-14828
Skåneföreningen Finska Krigsbarn Ordf Kosti Markkanen	Ribetuatorp, 297 94 Degerberga	044-352077
Väst kustföreningen Finska Krigsbarn Ordf Manne Nilsson	Sveagatan 7, 432 42 Varberg	0340-73778
Föreningen för Mellansverige Finska Krigsbarn Ordf Raimo Berglund	Välljärnsgatan 240, 724 73 Västerås	021-354507
Lokalföreningen Finska Krigsbarn Gävle-Dala Ordf Aune Karlsson	Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika	0240-15407
Finska Krigsbarn Vättern bygden Ordf Väinö Bistsjö	Box 115, 520 40 Floby	0515-41223
Suomalaislapset Tanskassa-yhdistys, "Finnebarn i Danmark" Ordf Kaj J Schmidt	P A Madvigvej 17, DK-6100 Haderslev, Danmark	
Kemin Seudun Sotalapset Ordf Salme Porola-Salmi	Ruutinkatu 16 D, SF-94100 Kemi, Finland	009358-9698-221370
Åboföreningen, Turun Seudun Sotalapset Ordf Pirkko Tähkäpää	Pulmusuontie 69, SF-20360 Åbo, Finland	009358-921-385774
Helsingforsnejdens Krigsbarn Ordf Pertti Kavén	Kaartotie 27, SF-04430 Järvenpää, Finland fax	009358-90-2711402 009358-90-2922178
Lahtiföreningen, Lahden Seudun Sotalapset Ordf Teuvo Halme	Puotinkatu 2 C 21, SF-15700 Lahti, Finland	009358-918-7531361
Björneborgföreningen, Porin Sotalapset Ordf Jaakko Nurmi	Olkitie 10, SF-28360 Pori, Finland	009358-939-6350717
Österbottens Krigsbarnsförening Ordf Rita Lahti	Tegelbruksgatan 23 B, SF-65100 Vasa, Finland	009358-6-3122875

ANNONS

NU ÄR DET DIN TUR ATT MÅ BRA:

GÅ NER ELLER UPP I VIKT!

FÖRSÖKT FÖRUT? FUNGERADE INTE? TAPPADE SUGEN?

GÖR SOM JAG!

DU KOMMER OCKSÅ ATT BLI FÖRTJUST I DE NÄRINGSRIKA ÖRTPRODUKTERNA FÖR VIKTKONTROLL! HERBALIFE HAR 16 ÅRS INTERNATIONELLA ERFARENHETER!

RING MIG OCH FRÅGA OM DET GODA

RESULTAT SOM HERBALIFE GAV MIG!

SAMT OM DEN FULLA RETURRÄTTEN

SOM GÄLLER I 30 DAGAR!

RING FÖR INFORMATION:

ANNA JAKOBSSON

svensk/finsktalande

oberoende distributör

tel. 08-560 355 76 eller
08-560 307 83

INDEPENDENT DISTRIBUTOR

Anna & Roland Jakobsson

Grenvägen 7

S-178 37 Ekerö

SWEDEN

Tel nat 08-560 307 83

Tel/ Fax nat 08-560 355 76

Tel int +46 8 560 307 83

Tel/ Fax int +46 8 560 355 76

Avs: RFK
c/o Aune Karlsson
Törnrosavägen 5
771 55 Ludvika

RFK:s styrelse 1996

Ordinarie

Aune Karlsson, ordf
Pirkko Ahlin, v ordf sekr
Hellevi Gripwall, kassör
Raimo Lundgren
Marjaana Hansson
Helmi Odelberg
Marjetta Mahkonen

Adress:

Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika
John Ericssonsgatan 55, 652 19 Karlstad
Näsbychaussen 17B, 291 35 Kristianstad
Vallmovägen 1 C, 461 43 Trollhättan
Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm
Genvägen 8, 831 43 Östersund
Långströmsvägen 32B, 418 70 Göteborg

Tel.:

0240-15407
054-158638
044-127581
0520-481859
08-842213
063-519056
031-546039

Suppleanter

Hillevi Hammarlund
Pertti Nieminen
Tuula Hallerlid
Eero Ahlbäck
Majja-Liisa Hedgren
Eila Gardeskog
Gunnel Johansson
Orvoki Lingman
Senja Rolandsson
Ante Lärkemyr

Pl 1022, 870 16 Ramvik
Pl 3631 Lövsberg, 860 33 Bergforsen
Älvkvarnsvägen 71, 163 54 Spånga
Ekekullen, 460 20 Sjuntorp
Älgvägen 61, 891 43 Örnsköldsvik
Läxvägen 14, 813 32 Hofors
Eddagatan 4, 723 55 Västerås
Bandholtzgatan 25B, 432 52 Varberg
Bergsliden 56, 521 32 Falköping
Mäster Nilsgatan 1, 211 26 Malmö

0612-40591
060-82121
08-7957602
0520-444837
0660-42131
0290-22431
021-22058
0340-73270
0515-15183
040-100360

Revisorer

Birger Hansson
Reino Heino

Flintbacken 8 4tr, 118 42 Stockholm
Sanderängsgatan 34, 811 31 Sandviken

08-842213
026-250319

Revisorsuppleant

Sam Halonen-Norlin

Drottninggatan 27A, 724 64 Västerås

021-181516

Valberedning för 1997

Auvo Klefström, sammankallande
Kaj Rosnell
Säde Ikonen
Eila Damm
Raimo Berglund

Minnebergsvägen 18, 167 41 Bromma
Anekdotgatan 3, 422 41 Hisings Backa
Blåsbackegatan 6 A, 302 47 Halmstad
Råbackavägen 6, 810 10 Torsåker
Välljärnsgatan 240, 724 73 Västerås

08-349125
031-582552
035-184975
0290-85109
021-354507

Redaktionen för MedlemsNytt

Kaj Rosnell
Gunnar Sältin
Säde Ikonen
Pirkko Ahlin, v ordf sekr
Aune Karlsson, ordf, ansv.utg.

Katjas gata 125, 422 51 Hisings Backa
Odengatan 47 4tr, 113 51 Stockholm
Blåsbackegatan 6 A, 302 47 Halmstad
John Ericssonsgatan 55, 652 19 Karlstad
Törnrosavägen 5, 771 55 Ludvika

031-582552
08-6731869
035-184975
054-158638
0240-15407

MN 1-2/97 kommer bl a att innehålla:

Dikttävlingen
"De osedda veteranerna" - Gunnar Sältin
Bokpresentationer
Årsmötet i Västerås

Nr 2-4/1996 har redigerats av Marjatta
Balgård

Manusstopp

Om Du eller Din förening vill ha med
något i nästa MN måste det vara
redaktionen tillhanda senast 1 febr.

Skicka gärna skarpa bilder.
Insänt material återsänds om adressat och
frimärkt kuvert bifogas.